

9 .පළිබෝධ පාලනය

කෘෂි හා ආහාර තාක්ෂණය
10 ශ්‍රේණිය

චිල්. චයි. මාලිකා
බුලත්සිංහල ම. ම. වි

පළිබෝධ

මිනිසාට හෝ

මිනිසා විසින් වගා කරනු ලබන බෝගවලට හෝ

ආර්ථික කරනු ලබන සතුන්ට හෝ

පරිහරණය කරන ද්‍රව්‍යවලට

හානි පමුණුවන ඕනෑම ජීවියෙකි.

පළිබෝධ

චක්‍ර පැළෑටි

රෝග කාරක
පීඩීන්

කෘමීන් හා කෘමි
නොවන සතුන්

ဝါဏ်း ဗဟုဗျာ

වල් පැළෑටි වල පොදු ලක්ෂණ

- අභිතකර තත්ත්ව යටතේ වුව ද භොදිග් වර්ධනය වේ.
- ශීඝ්‍රයෙන් පැතිරේ.
- අභිතකර කාලවල දී නොහැසි පැවතීමේ හැකියාව ඇත.
- පළිබෝධ හානිවලට ඔරොත්තු දෙයි.
- ජීවන චක්‍රය කෙටි ය.
- ශක්තිමත් මූල පද්ධතියක් සහිත ය.
- විවිධ ක්‍රම මගින් ව්‍යාප්ත වේ.

වල් පැළෑටි මගින් සිදුවන හානි

- බෝග සමග තරඟ කිරීම (පෝෂක, හිරු එළිය, ජලය, ඉඩකඩ)
- අස්වනු වල ගුණාත්මක බව අඩු වීම
- ක්ෂේත්‍ර කටයුතු අපහසු වීම
- සත්ත්ව පළිබෝධ වර්ග සැලවී සිටීම
- සමහර කෘමි පළිබෝධ වල ජීවන චක්‍රය සම්පූර්ණ කිරීමට දායක වීම
- සමහර රෝග කාරක ජීවීන්ට ධාරක ශාක ලෙස ක්‍රියා කිරීම
- වගා බිම්වල කෘෂිකාර්මික වටිනාකම අඩු වීම
- ජලජ වල් පැළෑටි මගින් ජල සම්පාදන මාර්ග අවහිර වීම
- නිෂ්පාදන වියදම වැඩි වී ගොවියාගේ ලාභය අඩු වීම

වල් පැළෑටිවල ප්‍රයෝජන

- සත්ත්ව ආහාර ලෙස භාවිතය (ගිනි තෘණ, ඇටෝරා)
- පාංශු බාදනය අඩු වීම
- වසුන් ලෙස භාවිතය
- කොම්පෝස්ට් නිෂ්පාදනයට යොදා ගත වීම
- ඖෂධ ලෙස භාවිතය (කළාඳුරු, බැලනණ, නෙරෙංචි)
- මනුෂ්‍ය ආහාර ලෙස භාවිතය (කිරිහැන්ද, ගිරාපලා, දිය හබරල)
- භූමි අලංකරණ කටයුතු සඳහා භාවිතය
- විවිධ භාණ්ඩ නිපදවීමට අමුද්‍රව්‍ය ලෙස යොදාගැනීම (විසිතුරු භාණ්ඩ)
- ජීව වායුව නිපදවීම සඳහා භාවිතය

ආක්‍රමණශීලී වල් පැළෑටි

- ඉතා ශීඝ්‍ර ලෙස ව්‍යාප්ත වෙමින් පරිසරයේ පවතින දේශීය ශාක ප්‍රජාවේ පැවැත්මට තර්ජනයක් වන විදේශීය පැළෑටි

ගඳපාන

පානිනියම්

විඬේලියා

පිලිපින් ගයර්වර්ක්

වල් පැළෑටි වර්ගීකරණය (රූපාකාරය අනුව)

	පළල් පත්‍ර	තෘණ	පත්
පත්‍ර	පළල් ය, නාරටි දැලක් ආකාර වේ 	සිහින් ය, දිග ය, නාරටි සමාන්තර ය 	සිහින් ය, දිග ය, නාරටි සමාන්තර ය
කඳ	රවුම් ය, ඇතැම් විට හතරැස් ය, ඇතුළත කුහර නැත 	සිලින්ඩරාකාර ය, ඇතුළත කුහර සහිත ය 	ත්‍රිකෝණාකාර ය, ඇතුළත කුහර නැත
පුෂ්ප	කඳ අග්‍රස්ථයේ හා පාර්ශ්වික අතු වල තනිව හෝ මංජරී ලෙෂ හට ගනී 	කඳ අග්‍රස්ථයේ පුෂ්ප මංජරියක් හට ගනියි 	කඳ අග්‍රස්ථයේ පුෂ්ප මංජරියක් හට ගනියි (දිශා 03 කට විහිදි ගිය පත්‍රිකා 3 ක් ඇත)
උදාහරණ	මොනරකුඩුම්බිය කුප්පමේනියා ඇපල දිය හඬරල ප්‍රපන් ප්‍රබර	බටදැල්ල බැලනණ ඇටවරා, මානා, ඉලුක්, මාරුක්, බජිරි, ගොඩමාරුක්	තුනැස්ස කලාඳුරු, තුන්හිරියා, කුඩමැට්ට

පළල් පත්‍ර

අපපල

පපන් පබර

මොහරකුඩුමිඩිය

කුප්පමේනියා

දිය හබරල

ବାଣ

ଞାଉଁଳି

କପଡ଼ାଳ

ମାଆ

ଓଲଟି

କିଟି

ଓଲଟି ମାଟି

පණි

මොට්ටු තණ

තුන්තිරියා,

කලාඳුරු

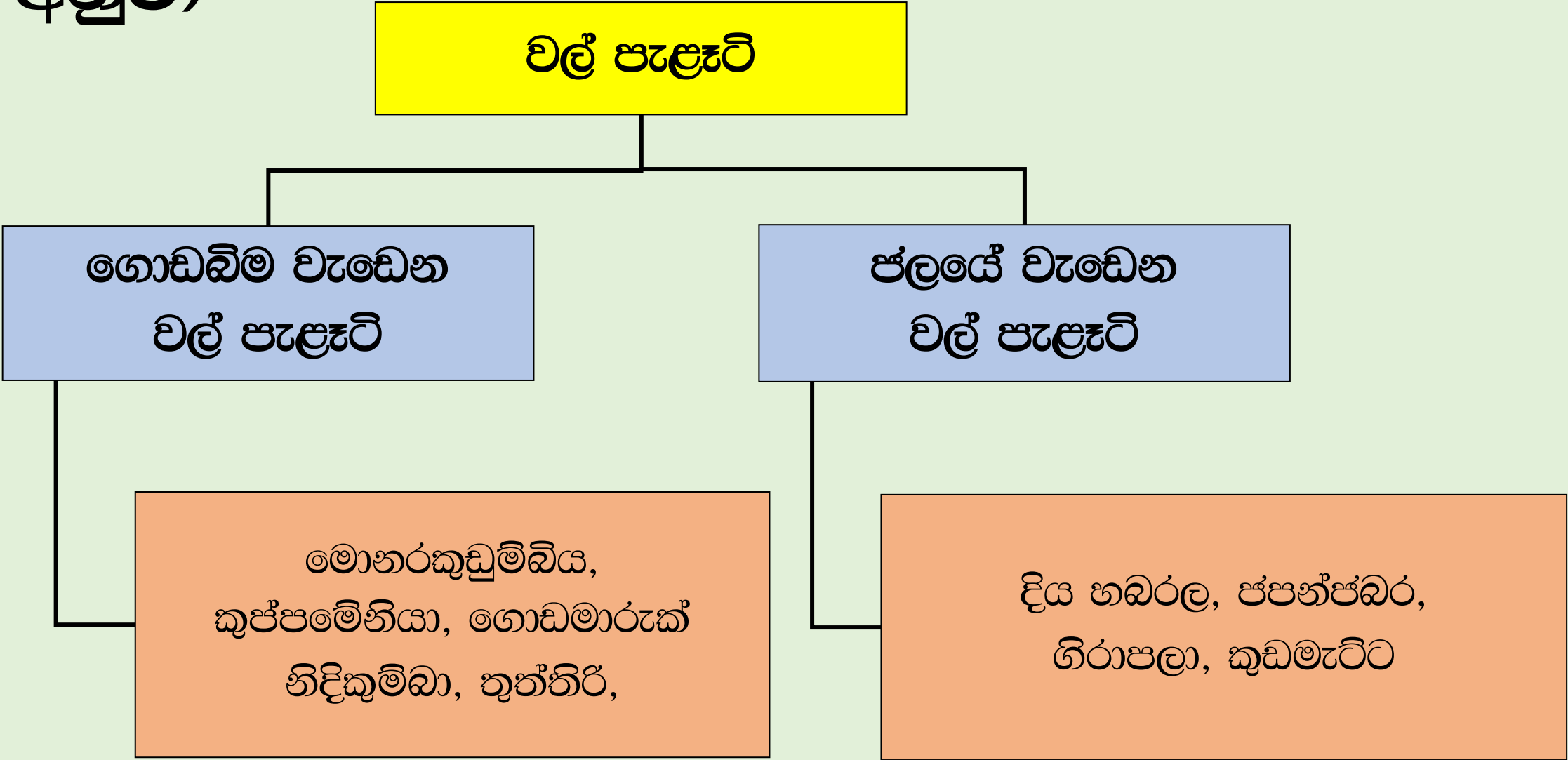

කුඩමැට්ට

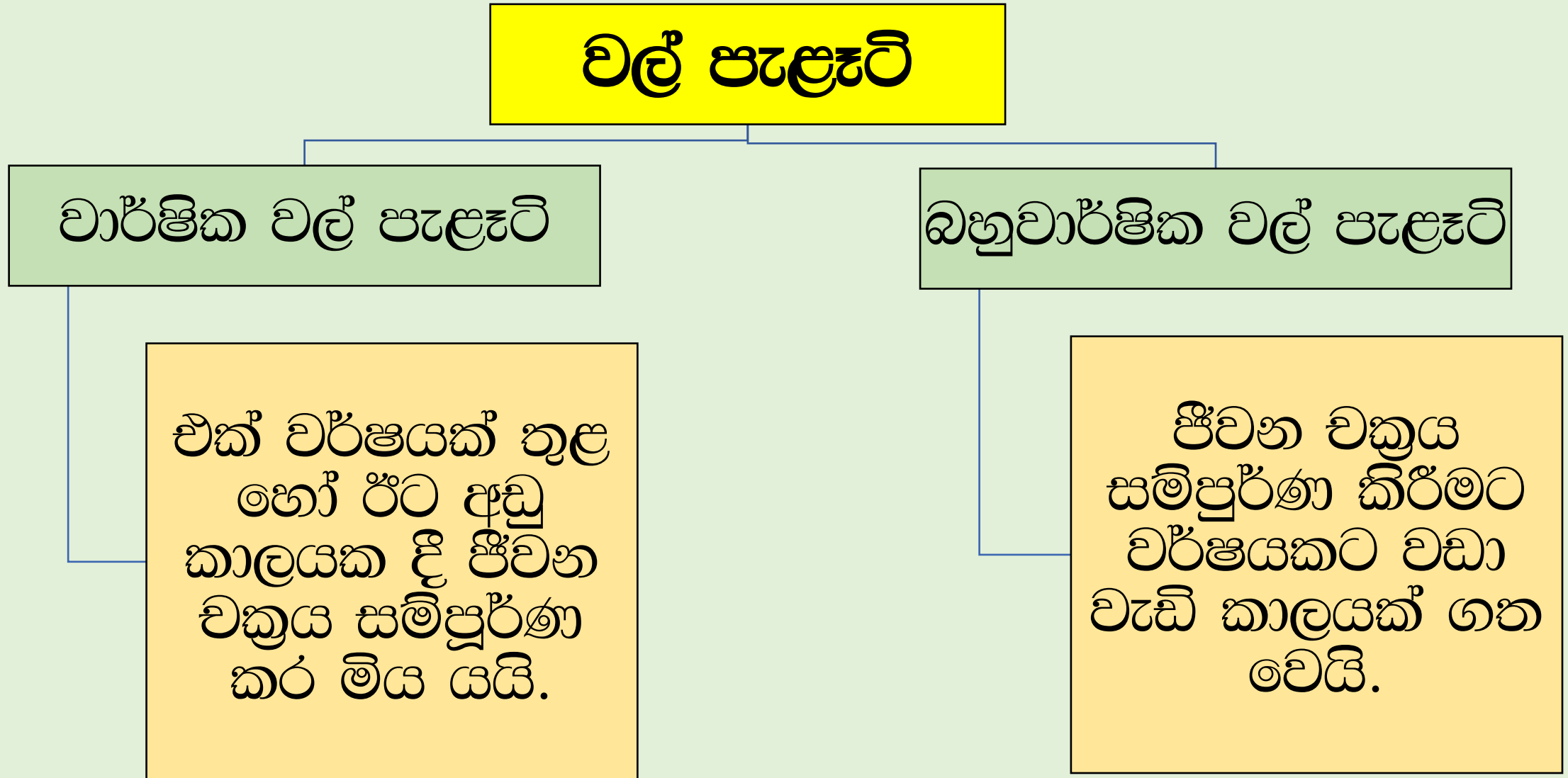

තුනැස්ස

වල් පැළෑටි වර්ගීකරණය (වැඩෙන ස්ථානය අනුව)

වල් පැළෑටි වර්ගීකරණය (ජීවිත කාලය අනුව)

වල් පැළෑටි පාලනය

වල් පැළෑටි පාලන උපායමාර්ග

වගා බිම් තුළ නිබෙන වල් පැළෑටි
බෝගයට හානි සිදුකළ හැකි
මට්ටමට අඩුවෙන් පවත්වා ගැනීම

වගා භූමියට අළුතින් වල්
පැළෑටි ඇතුළු වීම වැළැක්වීම

වගා බිම තුළ නිබේන වල් පැළෑටි බෝගයට හානි සිදුකළ හැකි මට්ටමට අඩුවෙන් පවත්වා ගැනීම

- සුදුසු වගා ක්‍රමයක් හෝ වගා රටාවක් තෝරාගැනීම
- මනා ලෙස බිම් සැකසීම
- බෝග සංස්ථාපනයේ දී නිසි පරතරයට සිටුවීම හා පාලු සිටුවීම
- අනිත් උදුරා දැමීම
- උදුලුගැම
- පසට වසුන් යෙදීම
- වල් පැළෑටිවල වායව කොටස් ඉවත් කිරීම

- ආවරණ බෝග වැවීම
- කුඹුරට ප්‍රයෝජනවත් බැඳු තැබීම
- කුඹුරුවල රොටරි විචරය භාවිත කිරීම
- වල් පැළ ආහාරයට ගන්නා පිටින් යොදා ගැනීම
- වගා බිම බොහෝ කලක් පුරා ව නොතැබීම
- රසායනික වල් නාශක යෙදීම

වගා භූමියට අලුතින් වල් පැළෑටි ඇතුළු වීම වැළැක්වීම

- වල් පැළෑටිවලින් තොර බීජ සිටුවීම
- වල් පැළෑටි බීජවලින් තොර කොළ පොහොර හෝ කොම්පෝස්ට් පොහොර යෙදීම
- වාරි ඇළ මාර්ග වල් පැළෑටි වලින් තොරව පවත්වා ගැනීම
- පිරිසිදු කෘෂි උපකරණ භාවිතය
- වගාවේ අවට ප්‍රදේශ වල් පැළෑටිවලින් තොරව පවත්වා ගැනීම
- නීති අනුපාතන් ක්‍රියාත්මක කිරීම

රසායනික වල් නාශක

වල් නාශක ආකාර 03 කට වර්ග කළ හැකි ය

- වල් නාශකය යෙදිය යුතු අවස්ථාව අනුව
- වල් පැළෑටිය තුළ වල් නාශක ක්‍රියාත්මක වන ආකාරය අනුව
- මර්ධනය වන වල් පැළෑටි වර්ගය අනුව

වල් නාශකය යෙදිය යුතු අවස්ථාව අනුව

පූර්ව නිර්ගමන වල්
නාශක

බිම් සැකසීමේ දී
පසට යොදනු
ලැබේ. වල් පැළෑටිය
පොළොවෙන් උඩට
මතුවීමට පෙර ඒවා
විනාශ කරයි.

පශ්චාත් නිර්ගමන වල්
නාශක

වල් පැළෑටි
පොළොවෙන් උඩට
මතු වූ පසු පත්‍ර
මතට ඉසිනු ලැබේ
ලැබේ.

වල් පැළෑටි තුළ ක්‍රියාත්මක වන
ආකාරය අනුව

මර්දනය වන වල් පැළෑටි වර්ග
අනුව

ස්පර්ශ වල් පැළෑටි නාශක

වල් නාශකය ස්පර්ශ වූ ස්ථානයේ
ශාක පටක පමණක් විනාශ වේ.

සියල්ල නසන වල් නාශක
පළල් පත්‍ර, පත් හා තෘණ යන වල්
පැළ වර්ග තුනම මර්ධනය වේ.

තෝරා නසන වල් නාශක
තෘණ ඉතිරි වී පළල්පත්‍ර හා පත්
වර්ග මර්ධනය වේ.

සංස්ථානික (පරිසරපන) වල් පැළෑටි
නාශක

ස්පර්ශ වූ ස්ථානය තුළින් වල්
නාශකය වල් පැළෑටිය තුළට ඇතුළු
වීමෙන් මුළු ශාකය ම විනාශ වේ.

සියල්ල නසන වල් නාශක.

තෝරා නසන වල් නාශක

සුදුසු වල් නාශකයක් තෝරා ගැනීම

- හූමියේ ඇති සියලු ම වල් පැළෑටි විනාශ කිරීමට නම් යෙදිය යුත්තේ සියල්ල නසන වල් නාශකයකි.
- ධාන්‍ය බෝග වගාවක ඇති පළල් පත්‍ර හා පත් වර්ග පාලනයට යෙදිය යුත්තේ තෝරා නසන වල් නාශකයකි. ඒවායින් සිදුවන්නේ නෘණ කුලයේ ශාක ඉතිරි කර අනෙකුත් ශාක විනාශ කිරීමයි
- වී වගාවට යොදනුයේ තෝරා නසන වල්නාශක යි.
- හූගන කොටස් සහිත ඇටවරා, කලාඳුරු, ගහල වැනි වල් පැළ පාලනයට යෙදිය යුත්තේ සංස්ථානික වල්නාශක යි.
- හූගන කොටස් නොමැති වල් පැළෑටි විනාශ කිරීමට ස්පර්ශ වල් නාශක ප්‍රමාණවත්ය

അമ്മ രേഖ

බොහෝ රෝගයක් යනු

බොහෝ පීඩාකාරී වන අසාමාන්‍ය කායික
ක්‍රියා දාමයකි

ශාක රෝග ඇති වීමට හේතු

- රෝග කාරක ජීවීන්
 - බැක්ටීරියා රෝග
 - දිලීර රෝග
 - වෛරස් රෝග
 - ෆයිටොප්ලාස්මා රෝග
 - වටපණු රෝග
- පරිසර සාධක අහිතකර ලෙස බලපෑම
- කායික අසමතුලිතතා
 - පෝෂණ උග්‍රතා
 - මූලද්‍රව්‍ය විෂ විෂි

රෝග කාරක ජීවීන් ශාක තුළට ඇතුළු වන ආකාර

- ශාකවල පුටිකා, වාසිදුරු ආදී ස්වාභාවික සිදුරු තුළින් හා තුවාල වූ ස්ථාන තුළින් (බැක්ටීරියා)
- වට පණුවන් හා සමහර දිලීර නමා විසින් ම ශාකය සිදුරු කරගෙන ඇතුළු වේ
- වෛරස් හා ෆයිටොප්ලාස්මා ප්‍රධාන වශයෙන් ඇතුළු වන්නේ කීඩෑවන්, කෑඩින්නන් වැනි කෘමීන් රෝග වාහක කෘමීන් හරහා ය
- මීට අමතර ව ශාකවල ඇති තුවාල තුළින් ද විවිධ උපකරණ හරහා ද වෛරස් හා ෆයිටොප්ලාස්මා ඇතුළු විය හැකි ය

දිලීර රෝග : පොදු ලක්ෂණ

- පුළුල් ඇතිවීම

- තෙත් හෝ වියළි කුණුවීම්

- අංගමාරය

- මලකඩ ඇතිවීම

- මැලවීම

- පිටිපුස් ඇතිවීම

- ගඩු

බැක්ටීරියා රෝග : පොදු ලක්ෂණ

- පුළුල් ඇති වීම

- අංගමාරය

- මැලවීම

- කඩලු ඇතිවීම

- මෘදු කුණු වීම

- ගැටිති ඇතිවීම

- ආසාදිත කොටසක් කපා ජල බදුනක ගිල් වූ විට බැක්ටීරියා යුෂය ජලයට වැස්සීම

වෛරස් රෝග : පොදු ලක්ෂණ

- පත්‍ර කහපාට වීම
- ශාක කුරු වීම
- පත්‍ර භාරට බේරීම
- පත්‍ර, පුෂ්ප හා එල විකෘති වීම
- පත්‍ර විචිත්‍රය
- පත්‍ර සෙවිවන්දියක් ඇතිවීම

ගයිටොප්ලාස්මා රෝග : පොදු ලක්ෂණ

- පුෂ්ප වෙනුවට එම ස්ථානවල කොළ පැහැති පත්‍ර සෙව්වන්දියක් ඇති වේ.
- පුෂ්ප කොළ පැහැයෙන් හට ගනියි.
- පත්‍ර කහපාට වේ.
- ශාක කුරු වේ
- අසාමාන්‍ය ලෙස එක් ස්ථානයකින් අතු බෙදී ඉදලක ස්වරූපයක් ගනියි. (Witches broom)

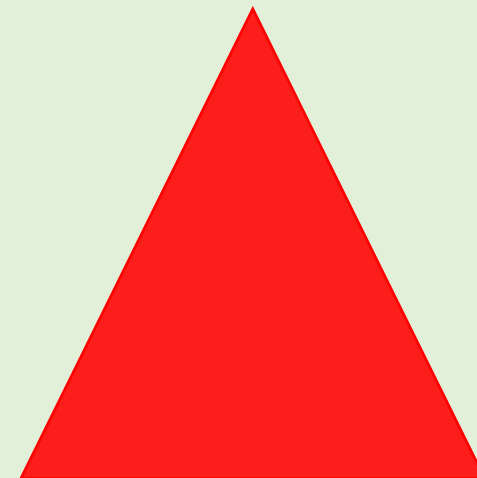

ශාක රෝග පාලනය

- ශාකයකට රෝගයක් වැළඳීමට සම්පූර්ණ විය යුතු සාධක 03 කි
 - රෝග කාරකයා
 - ධාරක ශාකය
 - රෝග කාරකයාට හිතකර පරිසර තත්ත්ව
- රෝගයක් ඇති වීමට මෙම සාධක තුනෙහි අන්තර් සබඳතාව වැදගත් වේ

රෝග කාරකයාට
හිතකර පරිසර
තත්ත්ව

රෝග කාරකයා

ධාරක ශාකය

ශාක රෝග පාලන උපායමාර්ග

1

රෝග කාරකයාගේ
ගහනය අඩු කිරීම

වගා භූමිය තුළ පවතින රෝග
කාරකයාගේ ගහනය අඩු කිරීම

2

ධාරක ශාකය මත
රෝග කාරකයා
වර්ධනය වීමට බාධා
පැමිණ වීම

3

රෝග කාරකයාට
අහිතකර පරිසර
තත්ත්ව ඇති කිරීම

රෝග කාරකයින් පිටකින් වගා භූමිය
තුළට පැමිණීම අවම කිරීම

1. රෝග කාරකයාගේ ගහනය අඩු කිරීම

වගා බිමේ පවතින රෝග කාරකයාගේ ගහනය අඩු කිරීම

- රෝගී ශාක කොටස් හෝ රෝගී ඉපහැලි වගා බිමෙන් ඉවත් කර පුළුස්සා විනාශ කිරීම
- පස ජීවාණුහරණය කිරීම
- දිලීර නාශක හෝ වටපණු නාශක යෙදීම

රෝග කාරකයන් පිටතින් වගා භූමියට පැමිණීම අවම කිරීම

- නිරෝගී රෝපණ ද්‍රව්‍ය භාවිතය
- බීජ ප්‍රතිකාර කිරීම
- රෝග වාහක පළිබෝධ කෘමීන් විනාශ කිරීම
- අවට පරිසරයේ තිබෙන ධාරක වල් පැළෑටි විනාශ කිරීම
- ආරක්ෂිත ගෘහ තුළ බෝග වගා කිරීම
- අහසන්තර හා ඩාහිර නිරෝධායන පිළිවෙත් අනුගමනය කිරීම

2. ධාරක ශාකය මත රෝග කාරකයින් වර්ධනය වීමට බාධා කිරීම

- ප්‍රතිරෝධී ප්‍රභේද වගා කිරීම
- ධාරක ශාකයේ පටක ශක්තිමත් වන පරිදි තුළින පොහොර මිශ්‍රණ යෙදීම
- ධාරක ශාක මුළුමනින් ම වගා බිමෙන් ඉවත් කර විනාශ කිරීම

3. රෝග කාරකයාට අහිතකර පරිසර තත්ත්ව ඇති කිරීම

- පැළ අතර පරතරය වැඩි කිරීම
- ක්‍රමවත් ලෙස පසෙන් ප්‍රචවහනය කිරීම

රෝග සදහා උදාහරණ

දිලීර රෝග

1. දියමලන් කෑම
2. ඇන්ත්‍රැක්ෂොයිස්

බැක්ටීරියා රෝග

1. නිටුමැරීම

වෛරස් රෝග

1. පත්‍ර විවිත්‍රය
2. කෙසෙල් වද පිදීම

වටපණු රෝග

1. මුල් ගැට රෝගය

ෆයිටොප්ලාස්මා රෝග

1. වී - කහවන් කුරු වීම
2. උක් - තෘණාකාර කුරුවීම
3. රටකපු - Witches broom
4. රෝස - Witches broom
5. විසිතුරු මල් - පුෂ්ප කොළ පාට වීම.

දියමලන් කෑම (Damping off)

රෝග කාරකයා

පිතිසම් (*Pithium*) ෆියුසේරියම් (*Fusarium*), රයිසොක්ටෝනියා (*Rhizoctonia*) යන දිලීර

අන්ත්‍රැක්ටොයිස් (Anthracnose)

- රෝග කාරකයා

කොලෙට්ට්‍රිකම් (*Colletotrichum*) යන දිලීරය

හිටුමැරීම (Bacterial wilt)

- රෝග කාරකයා

පිප්පොමොනාස් (*Pseudomonas*)
බැක්ටීරියා විශේෂය

පත්‍ර විවිත්‍රය (Mosaic)

- රෝග කාරකයා

විවිත්‍ර වෛරසයේ විවිධ මාදිලි

කෙසෙල් වඳ පිදීම (Bunchy top)

- රෝග කාරකයා

කෙසෙල් වඳ පිදීමේ වෛරසය

මුල් ගැට රෝගය

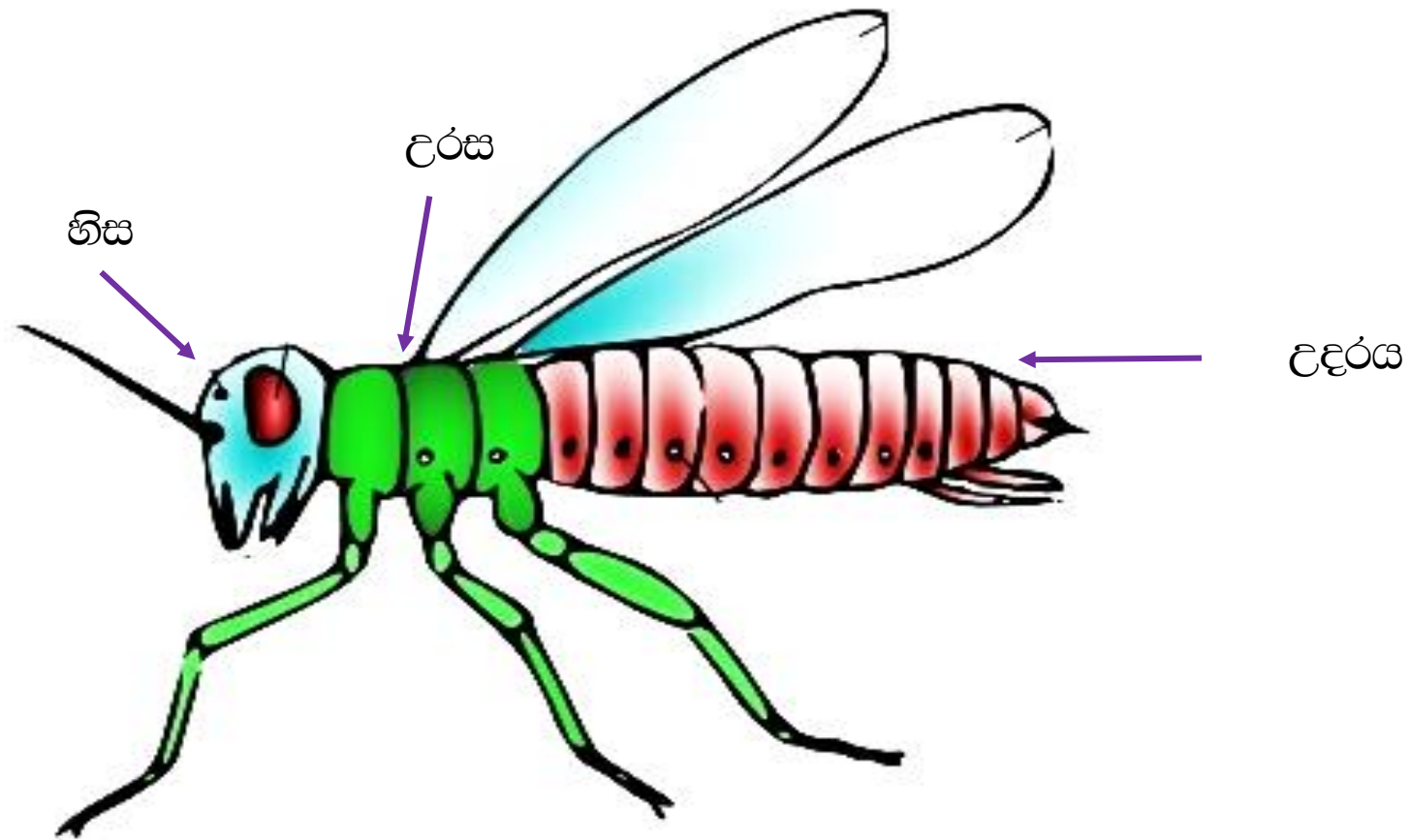

- රෝග කාරකයා
වට පණුවන්

කෘමි හා කෘමි නොවන පළිබෝධ

කෘමි පළිබෝධ

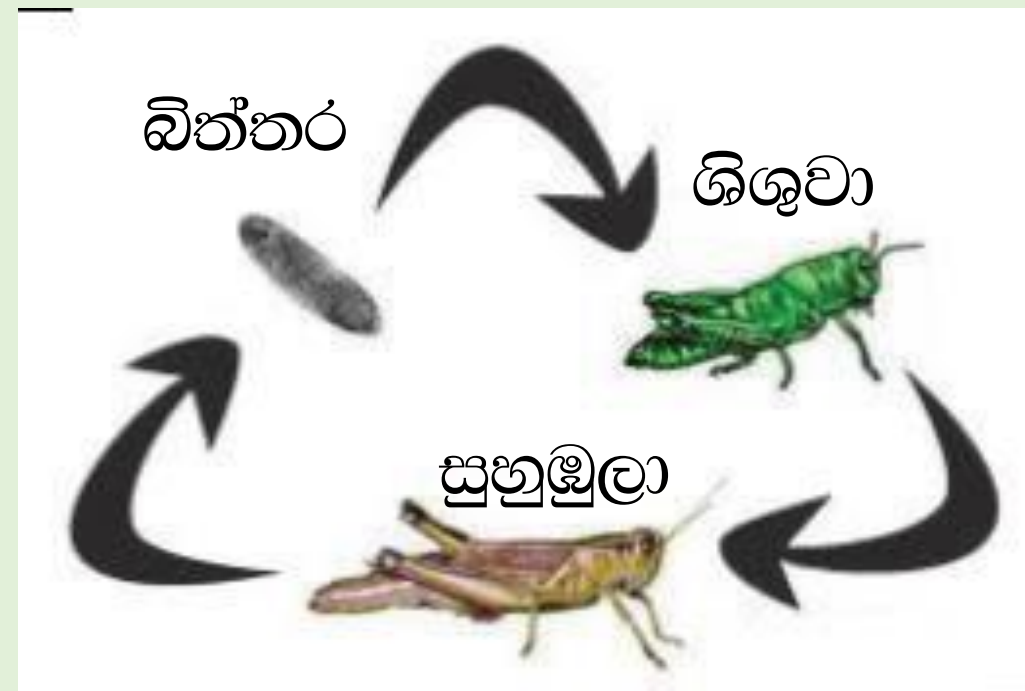
රූපාන්තරණය

පූර්ණ රූපාන්තරණය

උදාහරණ :- සමනලයින්, සලබයින්,
කුරුමිණියන්

අර්ධ රූපාන්තරණය

උදාහරණ :- මකුණන් කෑසින්නන්
පළඟැටියන්

කෘමි පළිබෝධයින් බෝගවලට හානි කරන අයුරු

1. පටක විකීම

පළිබෝධ කෘමියා	හානි කරන බෝග	හානි කරන ශාක කොටස	හානි කරන අවධිය
අවුලකපෝරා කුරුමිණියා	කුකර්බිටේසියේ කුලයේ බෝග	පත්‍ර	සුහුඹුලා
		මුල්	කීටයා
එපිලැක්තා කුරුමිණියා	කුකර්බිටේසියේ හා සොලනේසියේ කුලයේ බෝග	පත්‍ර	සුහුඹුලා සහ කීටයා
පුරුක් පණුවා	වී	කඳ	කීටයා
ඉල් මැස්සා	කුකර්බිටේසියේ කුලයේ බෝග	එල	කීටයා
රයිනෝසිරස් කුරුමිණියා	පොල්	ගොබය	සුහුඹුලා

2. පටක විඳ යුෂ උරා වීම

පළිබෝධ කෘමියා	හානි කරන බෝග	හානි කරන ශාක කොටස	හානි කරන අවධිය
ගොයම් මකුණා	වී	කිරි වදින බීජ	සුහුඹුලා හා ශිශුවා
කුචිත්තන්	එළවළු බෝග	ළපටි රිකිලි හා පත්‍ර	සුහුඹුලා හා ශිශුවා
පස්මුලු මකුණන්	වී, එළවළු	පත්‍ර	සුහුඹුලා හා ශිශුවා
සුදු මැස්සන්	එළවළු, පලතුරු	පත්‍ර	සුහුඹුලා හා ශිශුවා
පිටි මකුණන්	එළවළු, පලතුරු	පත්‍ර, කඳු එළ	සුහුඹුලා හා ශිශුවා

3. වෛරස් හා ෆයිටොප්ලාස්මා රෝගවල වාහකයන් ලෙස ක්‍රියා කිරීම

- මිරිස් බෝගයේ කොළ කොඩවීම - කිඩ්නි, පැළ මැක්කන්
- වී බෝගයේ කහවත්තු කුරුවීම - කිඩ්නි
- කෙසෙල් බෝගයේ වඳ පිදීම - කුඩින්තන්

4. කැදලි සෑදීමට පත්‍ර හකුළවා ගැනීම

- ගොයම් කොළ හකුළන දළඹුවා
- වම්බටු කොළ හකුළන දළඹුවා

කෘෂි හෝ වන සත්ත්ව පළිබෝධ

මයිටාවන්

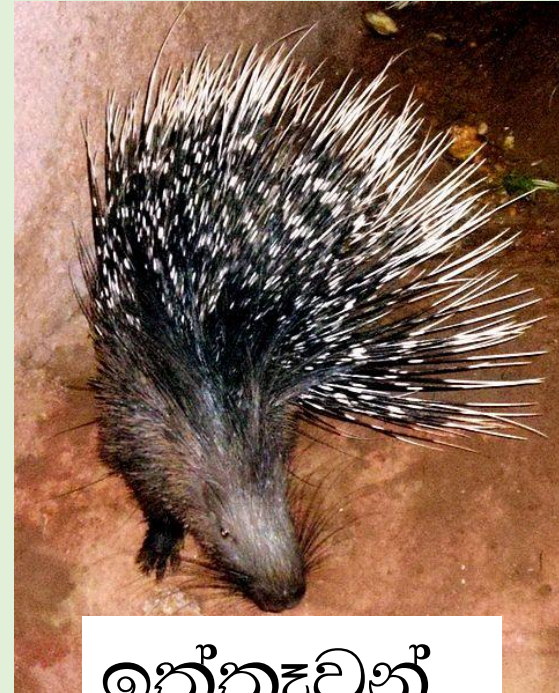
මෘදු වංගීන්

චවුලන්

මීයන්

ඉත්තෑවන්

හාවුන්

කෘමි හා කෘමි නොවන සත්ත්ව පළිබෝධ පාලනය

1. වගා භූමිය තුළ දැනට සිටින පළිබෝධ සත්ත්ව ගහනය අඩු කිරීම

- බිම සැකසීමේ දී හොඳින් පස පෙරලීම
- පස ජීවාණුහරණය කිරීම
- බෝග මාරුව
- කන්නයට වගා කිරීම හා යාය එකට වගා කිරීම
- අතින් හෝ අතංගු මගින් ඇල්ලීම
- පළිබෝධ සහිත ශාක කොටස් වගා බිමෙන් ඉවත් කර විනාශ කිරීම්
- වගා භූමියේ හා අවට පරිසරයේ ඇති විකල්ප ධාරක ශාක ඉවත් කිරීම
- කෘමි විකර්ශක බෝග පිටුවීම
- විවිධ වර්ගයේ උගුල් භාවිතය
- පළිබෝධයන්ගේ ස්වභාවික සතුරන් බෝවීමට ඉඩ හැරීම
- වන්ධ්‍යකරණය කරන ලද පිරිමි පළිබෝධ සතුන් පරිසරයට මුදා හැරීම
- ඇම තැබීම
- ඵල ආවරණය කිරීම
- පරිසර හිතකාමී පළිබෝධ නාශක යෙදීම
- රසායනික ද්‍රව්‍ය යෙදීම

2. පිටත සිට වගා භූමිය තුළට පළිබෝධ සතුන් ඇතුළු වීම වැළැක්වීම

- පළිබෝධ සතුන්ට ප්‍රතිරෝධී ප්‍රභේද වගා කිරීම
- පිරිසිදු රෝපණ ද්‍රව්‍ය භාවිතය
- රෝපණ ද්‍රව්‍ය සිටුවීමට පෙර ප්‍රතිකාර කිරීම
- පළිබෝධ බිත්තරවලින් තොර කාබනික පොහොර යෙදීම
- බෝගවල පටක සවිමත් වන පරිදි සමතුලිතව පෝෂණය සැපයීම
- විකර්ශක උපක්‍රම යෙදීම
- හිනි අණපනත් ක්‍රියාවට නැංවීම
- ආරක්ෂිත ගෘහ තුළ වගා කිරීම

බෝගවලට බහුල ව භානි කරන කෘමි හා වෙනත් පළිබෝධ

1. දඹුරු පැළ කිඬුලා (Brown plant hopper)

භානි කරන බෝගය - වී

භානිය - කිඬු පිළිස්සුම

දුම්රු පැළ කිඬුවා පාලනය

- කන්තයට වගා කිරීම හා යාය එකට වගා කිරීම
- පැළ අතර පරතරය වැඩි කිරීම
- වසංගත තත්ත්වවල දී වගාවට ගිනි තැබීම
- ප්‍රතිරෝධී ප්‍රභේද වගා කිරීම

උදාහරණ :- Bg 352, Bg 397 - 2

- රසායනික පළිබෝධ නාශක යෙදීම

2. පලතුරු මැස්සා (Fruit fly)

හානි කරන බෝග

අඹ, කෙසෙල්, පේරා ආදී පලතුරු

3. ඉල් මැස්සා (Cucurbit fly)

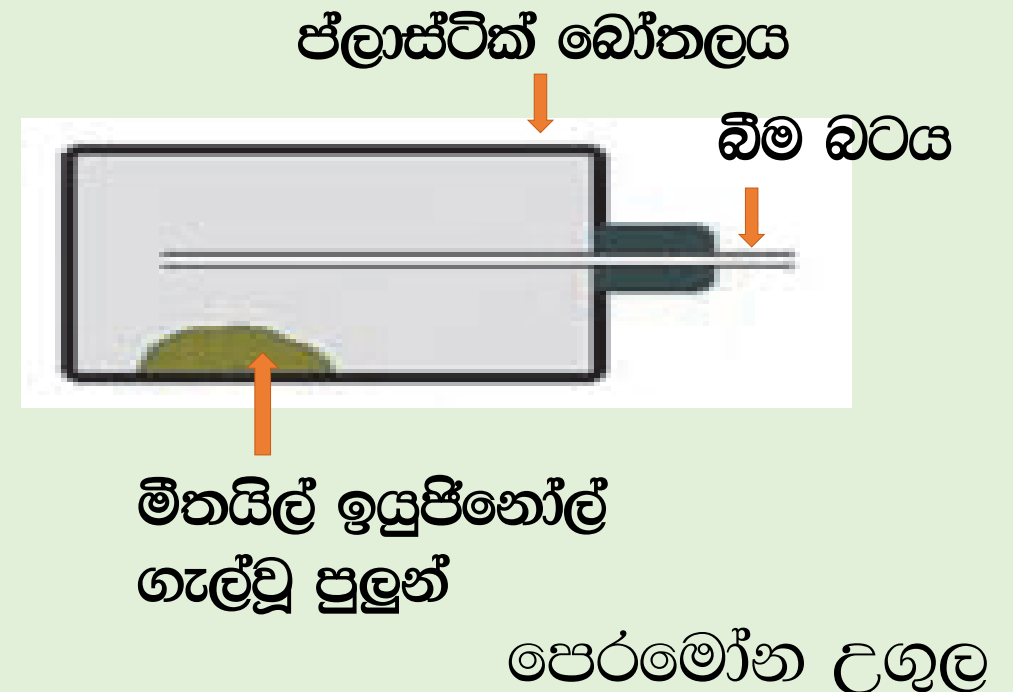

හානි කරන බෝග -

කුකර්බිටේසියේ කුලයේ බෝග

පලතුරු මැස්සා හා ඉල් මැස්සා පාලනය

- හානියට ලක් වී බිමට වැටෙන එල ගැඹුරට වළ දැමීම
- ශාක පාමුල පස අවුස්සා දමා පිළවුන් විනාශ වීමට සැලැස්වීම
- පෙරමෝන උගුල් යෙදීම
- එල ආවරණය කිරීම
- රසායනික පළිබෝධනාශක ඉසීම

4. අවුලකපෝරා කුරුමිණියා

හානිකරන බෝග - කුකර්බිටේසියේ කුලයේ බෝග

5. එපිලාක්කා කුරුමිණියා

හානි කරන බෝග - කුකර්බිටේසියේ, සොලනේසියේ යන
කුලවල බෝග

අවුලකපෝරාගේ හානිය

පත්‍ර වල සිදුරු ඇති කරයි.

එපිලැක්ෂාගේ හානිය

පත්‍ර දැලක් ලෙස දිස්වේ.
එනම් හාරටි ඉතිරි වන
සේ කා දමයි.

අවුලකපෝරා හා එපිලැක්කා පාලනය

- සුහුඹුලන් අතින් හෝ අනංගුවකින් අල්ලා විනාශ කිරීම
- කීට හා පිළා අවධි විනාශ වන ලෙස පැළ අවට පස බුරුල් කිරීම
- රසායනික පළිබෝධ නාශක භාවිතය

6. රතු පොල් කුරුමිණියා

හානි කරන බෝගය - පොල්

රතු පොල් කුරුමිණියාගේ හානිය

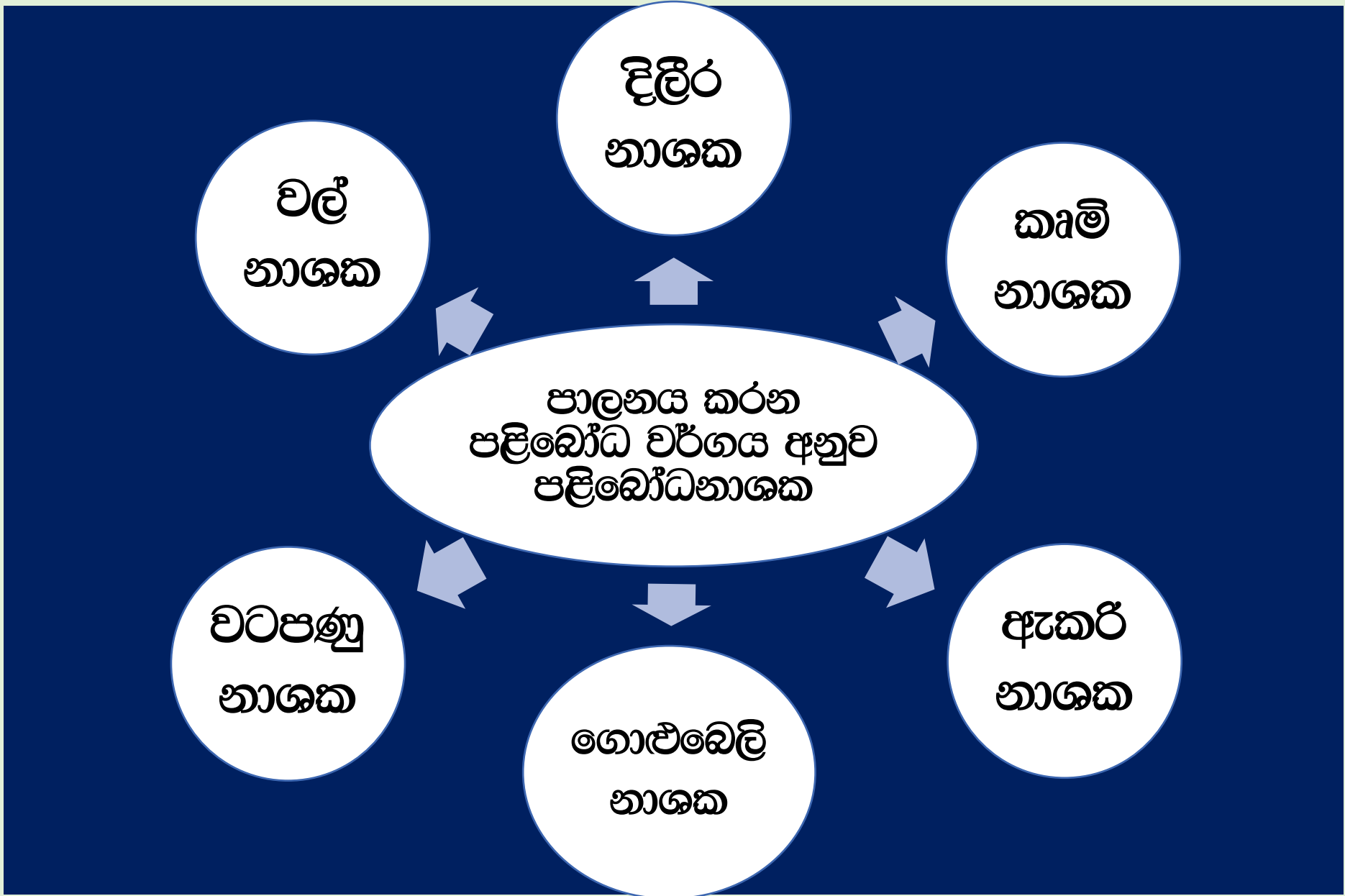
රතු පොල් කුරුමිණියා පාලනය

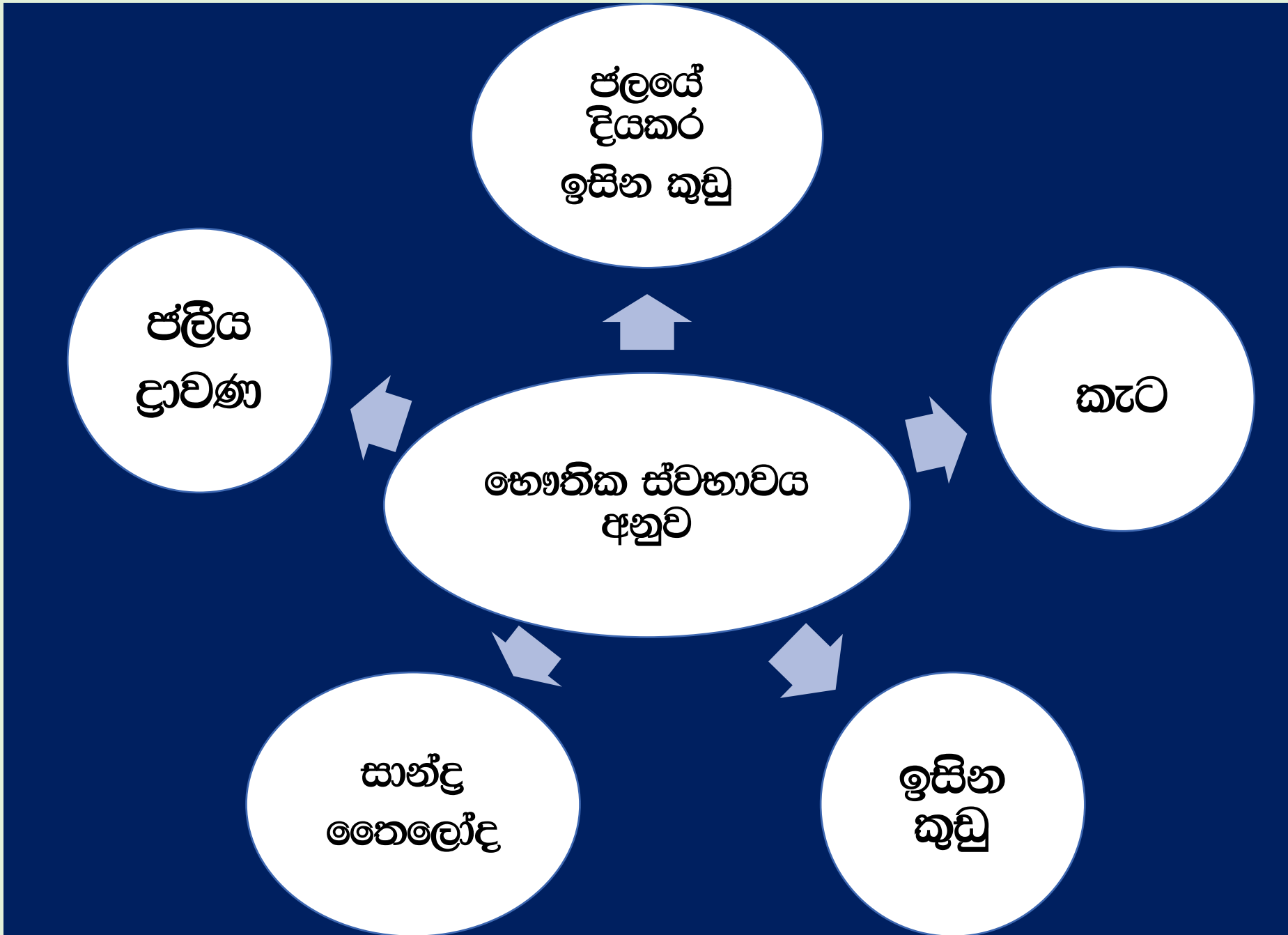
- වයස අවුරුදු 12 දක්වා වන පැළ පොල් වගා සතියකට වරක් පරීක්ෂා කිරීම
- කඳේ හා පිතිවල සිදුරු ඇත්නම් ඒ මත තාර ආලේප කිරීම
- නිර්දේශ කර ඇති උගුල් මගින් සුහුඹුල් කුරුමිණියන් ඇල්ලීම
- කඳේ සිදුරුවල සිටින කීටයින් ඵලියට ඇද විනාශ කිරීම හා එම සිදුරුවල තාර ආලේප කිරීම
- විශේෂ පුහිලයක් මගින් කඳට රසායනික පළිබෝධ නාශක ඇතුළු කිරීම
- කළු කුරුමිණියා පාලනය කිරීම මගින් ගසට තුවාල සිදු වීම පාලනය කිරීම

ඒකාබද්ධ පළිබෝධ පාලනය

- ඒකාබද්ධ පළිබෝධ පාලනයේ දී පළිබෝධ පාලන ක්‍රම කිහිපයක් ඒකාබද්ධ ව යොදා ගැනේ
- **යාන්ත්‍රික, ශෂ්‍ය විද්‍යාත්මක, ජෛව සහ නිරෝධායන ක්‍රම** උචිත අවස්ථාවල දී යොදා ගත යුතු ය
- මෙම ක්‍රම මගින් පළිබෝධ ගහනය බෝගයට හානි දායක මට්ටමට පහළින් තබා ගැනීමට නො හැකි වන්නේ නම් පමණක් රසායනික පාලන ක්‍රම ද යොදාගත හැකි ය.

පළිබෝධ පාලනයේ රසායනික ක්‍රම

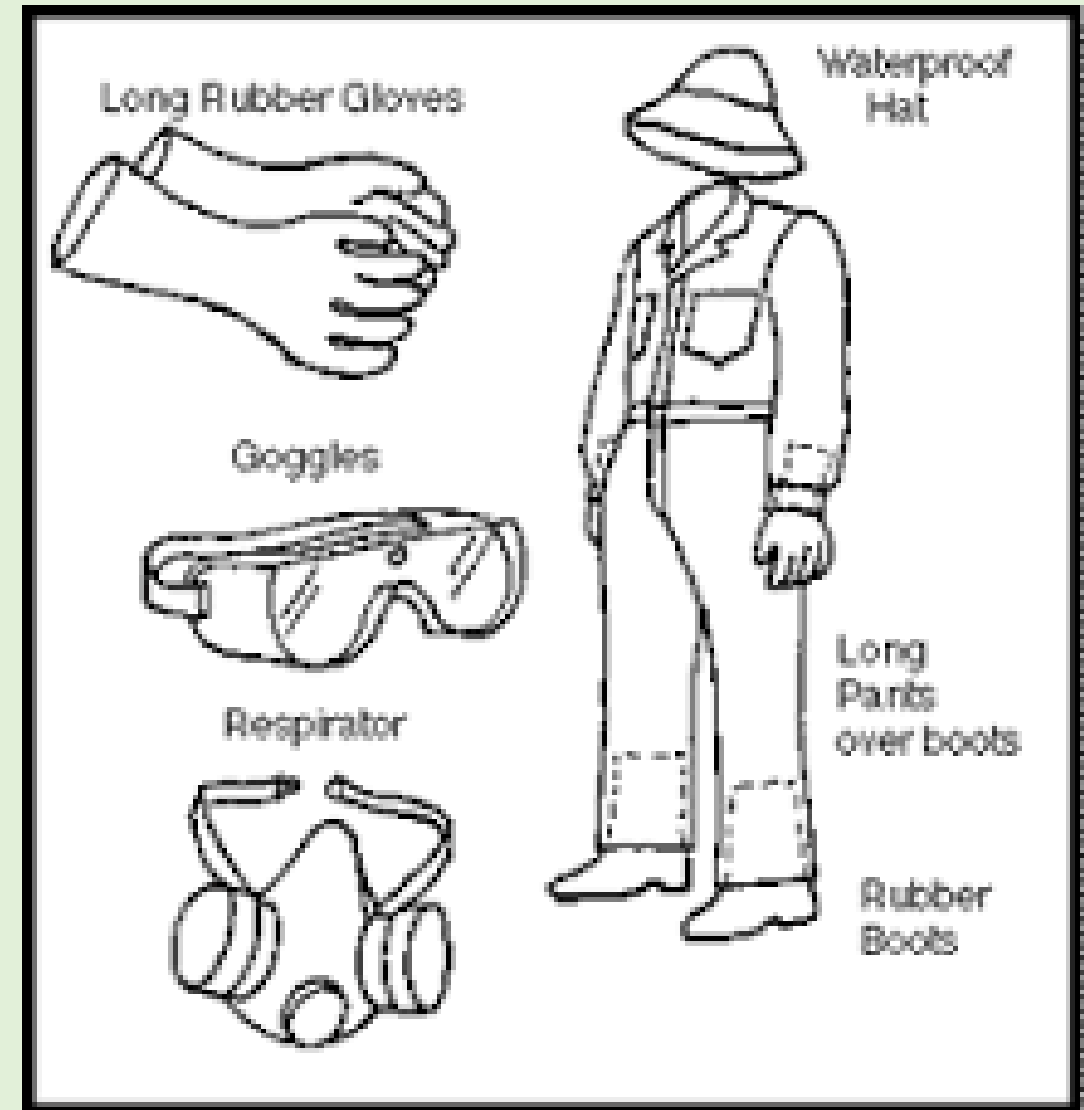
රසායනික පළිබෝධ නාශක භාවිතයේ ගැටලු

- පරිසරයේ පවතින වෙනත් හිතකර පැළෑටි, දිලීර, කෘමීන්, මතුපිටින් ආදී ජීවීන් ද විනාශ වේ. එවිට පරිසරයේ ස්වාභාවික **පෞච් සමතුලිතතාව** බිඳී යාම
- පස හා **ප්ල මූලාශ්‍ර** තුළට පළිබෝධ නාශක එකතු වීමෙන් එම ප්ලය පරිභෝජනය කරන ජනතාව රෝග පීඩාවලට ලක් වීම.
- එළවළු හා පලතුරුවලට පළිබෝධනාශක ඉසීමෙන් පසු නියමිත ආරක්ෂාකාරී කාලය ගතකිරීමට පෙර ඒවා නෙළා වෙළෙඳපොළට එවීම නිසා **මිනිස් ශරීර තුළට** පළිබෝධ නාශක ඇතුළු වේ. කලක් නිස්සේ මේවා සිරුර තුළ එක් රැස් වීමෙන් පිළිකා, වකුගඩු රෝග ආදියට මිනිසා ගොදුරු වේ

රසායනික පළිබෝධනාශක භාවිතයේ දී අනුගමනය කළ යුතු පිළිවෙත්

- සුදුසු පළිබෝධ නාශකය තෝරා ගැනීම හා ප්‍රවේශයෙන් ප්‍රවාහනය කිරීම
- කුඩා ළමුන්ට ගත නොහැකි පරිදි ආරක්ෂාකාරී ස්ථානවල ගබඩා කිරීම
- නිර්දේශිත සාන්ද්‍රණයට ම මිශ්‍ර කිරීම
- ඉසින්නා මුළු ශරීරයම ආවරණය වන සේ ආරක්ෂාකාරී ඇඳුම් කට්ටලයක් ඇඳ සිටීම
- සුළඟ හමන දිශාවට ලම්භක ව ගමන් කරමින් සුළඟ හමා යන දිශාවට නොසලය යොමුකර ඉසීම

- ඉසින අතරතුර ආහාරපාන ගැනීමෙන්, අතින් දහඩිය පිස දැමීමෙන්, අවහිර වූ නොසලවලට කට තබා පිඹීමෙන් වැළකී සිටීම
- හිස් බෝතල් වළලා දැමීම හා අවසානයේ ඉසිනය සෝදන ප්ලය, ප්ල මාර්ගවලට නොදැමීම
- ඉසීම නිම වූ පසු හොඳින් ස්නානය කිරීම
- එම භූමියට පළිබෝධ නාශක ඉස අැති බව දන්වා පුවරුවක් යෙදීම
- නියමිත ආරක්ෂා කාලය ගතවන තුරු අස්වනු නෙළීමෙන් වැළකීම

ထံၤတၢ်ဒိ